

OD VĚDOMÉ PRÁCE S TĚLEM A POHYBEM K DRAMATICKÉ HŘE

Oponentský posudek bakalářské práce Veroniky Bostlové

Veronika Bostlová si zvolila téma, které ji jako lektorku zaujalo při práci se *začínající* skupinou. Zkušenosti získávané během studia, vlastní tělový prožitek, ale i odborné texty ji přiměly k úvaze nad využitím *pohybu jako průpravné cesty k dramatické hře*.

Hned v úvodu práce definuje (s oporou o odbornou literaturu a vlastní cítění) principy, kolem kterých pak staví celou praktickou část - vymezuje pojmy *dramatická hra a vědomá práce s tělem a pohybem*. Zdůrazňuje zde význam činností, které se odehrávají (str.10) „...celou psychosomatickou bytostí, aby i napětí těla, polohy těla a psychofyzické naladění mělo svůj vliv na prožívání situace nebo zjednodušeně – aby hra nesklouzla do toho, že se odehrává zejména v rovině slov bez zapojení těla...“, což považuje jako pedagog v práci se začínajícími „hráči“ za velice důležité.

Pro teoretické kapitoly hledá v odborných textech důkazy, které by jí potvrdily správnost hypotézy, že je dobré při práci v DV začínat „přes pohyb a tělo“. Volba pojmů v této části může působit poněkud nahodile, přesto přináší zajímavý vhled do různých přístupů k triádě *pohyb - tanec - dramatická výchova*: u Evy Machkové nachází a pro čtenáře vysvětluje pojem *hra v roli*, z Josefa Valenty si bere *třídění metod* s důrazem na *metody pantomimicko-pohybové*, u Ivany Vostárkové nalézá ujištění, že *hlas souvisí s pohybem a naopak*, Nellie McCaslin ji utvrzuje ve správném vnímání *pohybu jako východiska pro tanec i drama*, Robin Noel Pemberton-Billing a John David Clegg jí přinesli zásadní inspiraci v oblasti *tanečního dramatu a využití hudby jako motivace při práci s pohybem*. Jednu celou kapitolu dále Veronika věnuje tématu *tanečně - pohybové výchovy*, a pomyslně tak uzavírá zmíněnou triádu. Přináší tím čtenáři přehled o různých možnostech a významu pohybu jako nástroje pro celkový rozvoj „člověka“. Proč se o teoretické části zmiňuji tak detailně - není úplně jednoznačné, které myšlenky autorku inspirovaly ještě před vytvořením pohybové víkendové dílny (pro její děti z dramatického kroužku), a které ji až zpětně utvrdily v tom, že se vydala velmi dobrou cestou, nicméně ruku v ruce s praktickou částí nám autorka dává možnost nahlédnout do svého uvažování o tom, co považuje pro práci v dramatické výchově za důležité, jaké principy chce při práci s dětmi využívat, jak si z jednotlivých oblastí skládá vlastní představu a pedagogickou cestu. To považuji za velmi cenné.

Praktická část je velmi precizně zpracována. Z popisu přípravy dílny je zřejmé, že autorka svědomitě promýšlela každou aktivitu, každý krok na cestě k naplnění zvolených cílů a jeho vliv na celou skupinu i každého jednotlivce. Aktivita v dílně na sebe logicky navazují, jedna přirozeně vychází z druhé, děti postupně nabalují svou zkušenost a dostávají se čím dál hlouběji k tématu. Vedle detailního zachycení průběhu realizované dílny věnuje autorka dostatečný prostor i průběžným úvahám a reflexím. Fascinovaně jsem sledovala, jak statečně

během realizace reagovala na proměny a nečekané změny okolností a energie dětí, jak za běhu měnila přípravu, aniž by ztratila své hlavní cíle, aniž by jí utekl původní záměr. Účastníci tak měly i po zásadnějších úpravách možnost odnést si *tělovou zkušenost*, i když třeba v menší míře, než autorka zamýšlela.

Jsem přesvědčena o tom, že dobrý učitel se nechává inspirovat druhými, ale hledá vlastní cestu, a to Veronika svým projektem, zkušeností v něm získanou, ale do velké míry i poctivou reflexí bez nejmenších pochyb prokázala. Co považuji za největší hodnotu celé práce je vytvoření základu osobité metodiky (inspirované vlastní zkušeností, ale převedené do srozumitelného jazyka dané cílové skupiny), která autorce velmi dobře posloužila k naplnění vytyčených cílů projektu, ale především pro ni může být – s postupně získávanou větší pedagogickou zkušeností – pevným základem pro její další rozvoj.

Abych splnila úkol oponenta, závěrem jen musím zmínit drobné nedostatky práce, které ale nepovažuji – vzhledem k hodnotě obsahu – za zásadní. V práci jsou dílčí stylistické a gramatické chyby. Text je místy nepřehledně členěný, s nesjednoceným formátováním, není zarovnan do bloku. V některých místech autorka nepodkládá svá tvrzení argumenty a nepřesně formuluje (příkladem může být na str. 12: „...k této problematice se ve svých publikacích vyjadřuje více autorů a já nyní zmíním myšlenky několika z nich...“ - studentka však v kapitole zachycuje pouze pohled Evy Machkové).

Celkově považuji bakalářskou práci za kvalitní, prokazující schopnost autorky zejména:

- vytvořit funkční metodický celek směřující k rozvoji dramatických dovedností
- propojovat teorii s praxí a do hloubky reflektovat svoji pedagogickou zkušenost

Práci doporučuji k obhajobě s hodnocením „B“.

Možná témata k diskusi při obhajobě:

- 1) Ve zhodnocení přínosu projektu pro svou pedagogickou praxi autorka uvádí (str.109): „*Jak jsem již zmiňovala... dobré motivace pro tělo a pohyb zkrátka nemohou zastoupit veškeré motivace podstatné pro vybudování fiktivní situace.*“ Kdybych si troufla tvrdit, že s daným výrokem nesouhlasím, jaké byste pro mé tvrzení hledala argumenty?
- 2) Autorka zvolila pro své žáky cestu k dramatické hře *skrze vědomou práci s pohybem, tělem, prostorem...* Máte svou vlastní zkušenost, kdy vás *vědomý pohyb* rozvinul, ovlivnil nebo posunul v dovednostech potřebných k *dramatické hře*? Co nového, výjimečného, významného vám právě tato cesta k *dramatické hře* přináší?